

The construction, reliability and validation of a questionnaire for assessing the patterns and premarital injuries

M. Rostami¹, Sh. Navabinejad^{2*} & V. Farzad³

1. Department of Counseling, Faculty of Literature, Humanities and Social Sciences, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
- 2*. Department of Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran
3. Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Kharazmi University, Tehran, Iran

Abstract

Aim: Purpose of the study was construction, questionnaire reliability and validation for measurement of patterns and premarital injuries. **Method:** The research method was the testing. The statistical population was all of the engaged couples from 26 Iran provinces in 2018. Sample were selected through purposive sampling and according to Brown (2006), 550 people including 357 girls and 193 boys who were about to get married have electronically completed the questionnaire of Evaluation of Premarital Patterns and Injuries of Rostami, Navabinejad & Farzad 2018. After deleting 38 unclear questionnaires, 521 people were analyzed by using the content validity index and exploratory and confirmatory factor analysis. **Results:** Exploratory and confirmatory factor analysis indicated that 79 items were classified into 5 factors; the first factor was the inefficient relationship patterns with the explained variance value of 10.50; the second factor was the inefficient relationship management patterns with the explained variance value of 6.84; the third factor was the value system of the couples with the explained variance value of 6.49; the fourth factor was the schematic mentality with the explained variance value of 6.43, and the fifth factor was the destructive effects of the main family with the explained variance value of 5.19, which represented 35.47% of the total variance of the questionnaire. Except χ^2 index that was equal to 1200.65, the fitting indicators of the confirmatory factor analysis were also significant at the level of 0.001. The Cronbach's alpha coefficients were respectively as follows: 0.92 for the inefficient relationship patterns, 0.90 for the inefficient relationship management patterns, 0.91 for the value system of the couples, 0.89 for the schematics mentality, and 0.87 for the destructive effects of the main family, and these values for retest process with a 45-day-interval respectively were; 0.86, 0.87, 0.91, 0.85 and 0.90. **Conclusion:** The designed questionnaire is valid and reliable. It can be used to diagnose premarital patterns and injuries in order to identify the relationship patterns, the value system of the couples and the schematic mentality of each couple.

Key words: patterns, injures, premarriage, reliability, validation

Citation: Rostami, M., Navabinejad, Sh., & Farzad, V. (2019). The construction, reliability and validation of a questionnaire for assessing the patterns and premarital injuries. *Quarterly of Applied Psychology*, 13(3): 453-473.

Received: 27 October 2018
Accepted: 08 June 2019

Corresponding author:
Sh.Navabinejad@khu.ac.ir

ساخت، رواسازی و اعتبارسنجی پرسشنامه‌ای برای سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج

مهدی رستمی^۱، شکوه نوایی نژاد^{۲*} و ولی‌الله فرزاد^۳

۱. گروه مشاوره، دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران،

ایران

۲.* گروه مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۳. گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

چکیده

هدف: هدف پژوهش ساخت، رواسازی و اعتبارسنجی پرسشنامه‌ای برای ارزیابی الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج بود. **روش:** روش پژوهش آزمون سازی و جامعه آماری تمام زوج‌های نامزد ایران در سال ۱۳۹۷ بود که از ۲۶ استان و از طریق نمونه‌گیری هدفمند و بنا بر پیشنهاد براون (۲۰۰۶) ۵۵۰ نفر شامل ۳۵۷ دختر و ۱۹۳ پسر در آستانه ازدواج انتخاب شدند و پرسشنامه ارزیابی الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج رستمی، نوایی نژاد و فرزاد ۱۳۹۷ را به‌صورت الکترونیکی تکمیل کردند. پس از کنار گذاشتن ۳۸ پرسشنامه مخدوش، داده‌های ۵۲۱ نفر با استفاده از شاخص نسبت روایی محتوایی و تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی تحلیل شد. **یافته‌ها:** تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که ۷۹ گویه در ۵ عامل قرار گرفتند؛ عامل اول الگوهای ناکارآمد ارتباطی با مقدار واریانس تبیین شده ۱۰/۵۰، عامل دوم الگوهای ناکارآمد مدیریت رابطه با مقدار واریانس تبیین شده ۶/۸۴، عامل سوم نظام ارزشی زوج‌ها با مقدار واریانس تبیین شده ۶/۴۳، عامل چهارم ذهنیت طرحواره‌ای با مقدار واریانس تبیین شده ۳۵/۴۷، پنجم اثرات مخرب خانواده اصلی با مقدار واریانس تبیین شده ۵/۱۹ بودند که تبیین کننده ۳۵/۴۷ درصد از واریانس کل پرسشنامه بود. به جز شاخص χ^2 که = ۱۲۰۰/۶۵ بود؛ شاخص‌های برازش تحلیل عاملی تأییدی در سطح ۰/۰۰۱ معنادار و ضرایب آلفای کرونباخ برای الگوهای ناکارآمد ارتباطی ۰/۹۲، الگوهای ناکارآمد مدیریت رابطه ۰/۹۰، نظام ارزشی زوج‌ها ۰/۹۱، ذهنیت طرحواره‌ای ۰/۸۹ و اثرات مخرب خانواده اصلی ۰/۸۷ و باز آزمایشی با فاصله ۴۵ روز به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۷، ۰/۹۱، ۰/۸۵ و ۰/۹۰ بود. **نتیجه‌گیری:** پرسشنامه ساخته شده دارای اعتبار و پایایی مطلوبی است و می‌توان از آن برای تشخیص الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج در راستای شناسایی الگوهای ارتباطی، نظام ارزشی زوج‌ها و ذهنیت طرحواره‌ای هر یک از زوج‌ها استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: الگوها، آسیب‌ها، اعتبارسنجی، پایاسازی، پیش از ازدواج، روان‌سنجی

استناد به این مقاله: رستمی، مهدی، نوایی نژاد، شکوه، و فرزاد، ولی‌الله (۱۳۹۸). ساخت، رواسازی و اعتبارسنجی پرسشنامه‌ای برای سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج. فصلنامه روان‌شناسی کاربردی، ۱۳(۳) پیاپی ۵۱: ۴۷۳-۴۵۳.

دریافت مقاله: ۹۷/۰۸/۰۵
پذیرش مقاله: ۹۸/۰۳/۲۸

نویسنده مسئول:
Sh.Navabinejad@khu.ac.ir

مقدمه

انتخاب «فرد درست» برای ازدواج یکی از پرمخاطره‌ترین موضوع‌ها برای افراد مجرد است (رجبی، عباسی، سودانی و اصلانی، ۱۳۹۵). در واقع ازدواج موفق قادر است که بسیاری از نیازهای روان‌شناختی و جسمی را در محیطی امن برآورده کند (بخشایش و مرتضوی، ۱۳۸۸)؛ از این رو، آشنایی و نامزدی پیش از ازدواج بستر مناسبی برای شناخت ابعاد مختلف ویژگی‌های فردی و بین فردی است و دوران آشنایی و نامزدی دوره حد واسط تا عقد رسمی است که فرد را آماده انتخاب مناسب و ورود به زندگی مشترک می‌کند. در این دوره ارتباط نامزدها با یکدیگر بیشتر می‌شود و با این ارتباط بیشتر، شناخت افراد از یکدیگر عمق پیدا می‌کند و به شباهت‌ها و تفاوت‌های یکدیگر پی می‌برند (میرمحمدصادقی، ۱۳۹۳). در دوران نامزدی و ما قبل ازدواج، زوج‌ها دارای شرایط و مسائل خاصی هستند که می‌توان به استرس و فشار ناشی از ازدواج، روابط بین زوج‌ها، تعارض با خانواده همسر، استقلال و ایجاد مرز بین خود و همسر و خانواده همسر و یکی شدن با همسر، ایده‌آل‌سازی یا بهتر جلوه دادن خود، کنترل و ایجاد تغییر در همسر، الگوهای ناکارآمد فردی و بین فردی اشاره کرد که در این میان تعارض‌های ناشی از این دوران از اهمیت قابل توجهی برخوردار است (اسدی شیشه‌گران، قمری کیوی و شیخ الاسلامی، ۱۳۹۵).

به عقیده پژوهشگران دوران نامزدی و سال‌های اول ازدواج از مقاطع مهم در چرخه زندگی خانوادگی است که در آن سطح تعارض و اختلاف‌ها افزایش می‌یابد (پاروت و پاروت، ۲۰۱۶). گرچه دوران نامزدی و پیش از ازدواج تجارب رشدی زیادی مثل مصاحبت و همراهی، تعاملات آزادانه‌تر و حمایت‌های عاطفی را برای زوج‌های جوان به وجود می‌آورد؛ ولی اغلب زوج‌ها به خاطر شرایط این دوران در معرض تعارض و تنش‌های بیشتری قرار دارند (هلمیس، سالیوان کورنا و تایلور، ۲۰۱۳). با این تفاسیر مشاوران ازدواج، شاخص‌هایی را که باید قبل از ازدواج به آن‌ها توجه کرد به سه دسته تقسیم کرده‌اند که شامل ۱. عوامل مربوط به تاریخچه هر یک از زوج‌ها یا منابع بالقوه و بالفعل هر یک از زوج‌ها، ۲. صفات و ویژگی‌هایی چون احترام به خویشتن، اعتماد به نفس، برخورداری از مهارت‌های ارتباطی، سلامت جسمی و روانی و ۳. نظام ارزشی زوج‌ها، نگرش‌ها و شیوه‌های مقابله با استرس و مهارت‌های حل مساله است (ستوده و بهاری، ۱۳۹۵). بنابراین زوج‌های در آستانه ازدواج برای آنکه زندگی رضایت بخشی داشته باشند؛ نیازمند برقراری ارتباط مؤثر و کارآمد هستند (صدیقی، مکوند حسینی و قنبری هاشم آبادی، ۱۳۹۵). از این رو، یکی از زیانبارترین عواملی که در مرحله آشنایی و نامزدی بر ازدواج و طلاق تأثیرگذار است؛ باورها، دیدگاه‌ها و انتظارات غیرواقعی و رویایی از ازدواج است (نقل از پاشیب، سید محرمی، محمدی و تاتاری، ۱۳۹۵).

پیش از ازدواج تصورات و پیش‌فرض‌هایی درباره ازدواج وجود دارد و همه افراد انتظارات خاصی از ازدواج و همسر آینده خود دارند که به‌طور کامل از فلسفه وجودی این پیش‌فرض‌ها و انتظارات آگاه نیستند (موتی، کولی-کیکیتس و موگولدی، ۲۰۱۷). به نظر می‌رسد که باورها و انتظاراتی که افراد از ازدواج دارند؛ بر مبنای چهارچوب و ذهنیت طرحواره‌ای از پیش تعیین شده‌ای به افراد رسیده است که می‌تواند واقعیت نداشته باشد (پولی، ۲۰۱۱). با انتخاب شریک زندگی ناسازگار، تداوم طرحواره‌های ناسازگار اولیه میسر می‌شود و هریک از زوجها علاوه بر طرحواره‌هایی که با خود به رابطه می‌آورند؛ در ارتباطات خود نیز طرحواره‌هایی را به وجود می‌آورند که خاص این رابطه است (سیمئونه-دیفرانسسکو، رودریگر و استیونز، ۲۰۱۵). بر این اساس، آماده شدن برای ازدواج رویکرد نسبتاً تازه‌ای برای پیشگیری از نارضایتی و شکست در زندگی زناشویی و مبتنی بر این دیدگاه است که زوجها می‌توانند یاد بگیرند که چگونه ازدواج‌های موفق و پایداری داشته باشند (رایلس، ۲۰۱۶). از این رو، ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج و مداخله‌های به هنگام می‌تواند به استحکام و ثبات ازدواج، کاهش نرخ طلاق و ارتقای کیفیت ازدواج کمک کند (گاتمن و گاتمن، ۲۰۱۵).

با مطالعه عوامل تأثیرگذار در ازدواج موفق مانند شناخت عواطف شخصی/خودآگاهی، خود انگیزی/مدیریت هیجان‌ها برای رسیدن به هدف‌ها، شناخت عواطف دیگران/همدلی، حفظ ارتباط‌ها/عمل مناسب در ارتباط متقابل مطلوب با دیگران و شناسایی نقش این عوامل بر تأمین سازگاری و رضایت از زندگی زناشویی و ارائه راهکارهایی کاربردی برای انتخاب همسر مناسب و ازدواج موفق می‌توان از سرخوردگی در زندگی زناشویی زوجها جلوگیری کرد (خسرو جاوید، اصلی پور، فیروز شاد و هدایت صفا، ۱۳۹۴). چون روابط پیش از ازدواج یعنی زمان آشنایی و نامزدی، مبنایی برای روابط آتی زن و شوهر به شمار می‌رود؛ بنابراین ضروری است که به بررسی و شناسایی مبنا و بستر مشکلات یک زوج جوان در دوران پیش از ازدواج و علل زمینه ساز تعارض در این دوران پرداخته شود. زیرا بهتر است تا پیش از آنکه زن و شوهر به دلیل وجود تفاوت‌های فاحش، اختلاف نظرهای جدی، الگوهای ناکارآمد فردی و بین فردی، نظام ارزشی متفاوت، عدم سازگاری و ناتوانی در برقراری روابط مطلوب و رضایت‌بخش، تصمیم به انتخاب نهایی خود بگیرند؛ از همان ابتدا به آن‌ها کمک شود تا چارچوب مناسبی را برای شناخت خود و روابطشان ترسیم کنند و به تأثیری که این عوامل بر انتخاب نهایی آن‌ها دارد؛ واقف شوند و با آگاهی نسبت به عواقب این رفتارهای ناآگاهانه‌ای که در این دوران از آن‌ها سر می‌زنند؛ از انجام آن‌ها خودداری کنند (رجبی و همکاران، ۱۳۹۵؛ میرمحمدصادقی، ۱۳۹۳)؛ علاوه بر این، باید توجه کرد که هریک از زوجها در شرایط رشدی منحصر به فردی پرورش یافته‌اند و شیوه زندگی خاصی مشتمل بر ارزش‌ها و باورهای فردی و اجتماعی پیش روی خود قرار داده‌اند که در واقع متفاوت از فردیت فرد دیگر است. تحت

این شرایط به اشتراک گذاشتن زندگی با فردی دیگر که از عقاید، باورها و فرهنگ متفاوت برخوردار است؛ سخت و چالش برانگیز است؛ به ویژه در سال‌های اولیه ازدواج، کار آسانی نیست و پیچیدگی‌هایی ایجاد می‌کند که به نوعی تمامی زندگی زوجها را در بر خواهد گرفت (عابدین، فاتحی و دهقانی، ۱۳۹۲)؛ لذا هر چه افراد از نظر سنی به یکدیگر نزدیک‌تر باشند؛ تفاوت‌های عقیدتی، سیاسی و مذهبی کمتری با یکدیگر دارند (خادمی، ولی پور، مرادزاده خراسانی و نیشابوری، ۱۳۹۳). به دلیل اهمیت موضوع، از دیرباز بررسی عوامل مؤثر در شکل‌گیری روابط عاطفی و ازدواج، عوامل مؤثر در بقا و ماندگاری، میزان رضایت و همچنین عوامل دخیل شکست در ازدواج در تمامی جوامع انسانی ارزیابی و ابزارهای مختلفی جهت بررسی علمی آن‌ها ساخته شده و مورد استفاده قرار گرفته است. به اهمیت ساخت این ابزارها زمانی در آمریکا توجه شد که آمارها افزایش میزان طلاق را در آن جامعه نشان داد؛ یکی از این ابزارها پرسشنامه آمادگی پیش از ازدواج و ارتقاء رابطه^۱ بود که توسط اولسون، پورتنر و لوی در سال ۱۹۷۷ به عنوان ابزاری جهت ارزیابی روابط و شخصیت زوجها قبل از ازدواج ساخته شد. آن‌ها گزارش دادند که این ابزار بیش از آنکه وسیله‌ای برای پیش بینی موفقیت در ازدواج باشد؛ می‌تواند راهنمایی برای زوجها باشد تا در مورد حیطه‌هایی که لازم است به آن‌ها توجه کنند؛ آگاهی کسب کنند.

در زمینه پیش از ازدواج نیز پرسشنامه‌هایی از جمله آماده‌سازی/غنی‌سازی^۲ اولسون، کابین، بارنز، ماکسن، لارسون و ویلسون (۱۹۸۵) و تحلیل خلق تیلور-جانسون^۳ (۱۹۶۶) نیز به عنوان دو ابزار ارزیابی پیش از ازدواج در جوامع غربی برای کمک به افراد در آستانه ازدواج پرکاربرد شناخته شده است و به کار می‌رود (کاپوتزی و اشتاوفر، ۱۳۹۵). به‌رحال و با توجه به بافت فرهنگی ایران تاکنون پرسشنامه‌ای با توجه به فرهنگ گوناگون و متنوع کشورمان ساخت و اعتباریابی نشده است. از این رو، به نظر می‌رسد که وجود ابزاری معتبر با توجه به بافت فرهنگی کشورمان برای ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج و شناسایی این آسیب‌ها در راستای هدفمندی آموزش‌های پیش از ازدواج در جهت کاهش ازدواج‌های اشتباه از ضروریات حتمی و نیازهای اساسی این دوره است. لذا این پژوهش با هدف ساخت ابزاری برای ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج و تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی آن اجرا شد. این احتمال وجود دارد که یافته‌های این پژوهش برای توسعه برنامه‌های آموزشی دوره‌های پیش از ازدواج و ایجاد توسعه ابزاری به مشاوران، روان‌شناسان و مربیان پیش و پس از ازدواج برای شناسایی بهتر تفاوت‌ها و مشکلات فردی و بین فردی کمک کند. از این رو، سؤال‌های زیر در این پژوهش مطرح و آزمون شد.

1. Premarital Preparation and Relationship Enhancement Questionnaire (PREPARE)
2. Prepare/Enrich
3. Taylor-Johnson Temperament Analysis

۱. آیا پرسشنامه ساخته شده دارای روایی سازه و محتوایی مناسب است؟
۲. آیا پرسشنامه ساخته شده دارای اعتبار مناسب است؟
۳. آیا پرسشنامه ساخته شده از روایی عاملی کافی برخوردار است؟
۴. عوامل تشکیل دهنده ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج کدامند؟

روش

روش پژوهش توصیفی از نوع آزمون سازی و جامعه آماری همه زوج‌های نامزد کل کشور بودند که از طریق ایجاد پرسشنامه الکترونیکی و ارسال پیوند به گروه‌ها و کانال‌های مجازی در سراسر کشور در بازه زمانی بهمن و اسفند ۱۳۹۷ با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. از آنجا که هدف مطالعه حاضر تحلیل عاملی اکتشافی و سپس تحلیل عاملی تأییدی پرسشنامه ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج بود؛ بنا بر نظر متخصصان (براون، ۲۰۰۶؛ کورمی و لی، ۱۹۹۲؛ میرز، آن و جین، ۲۰۱۱؛ نقل از علوی، اصغری مقدم، رحیمی نژاد و فراهانی، ۱۳۹۶)، در پژوهش‌های پیمایشی نمونه ۶۰۰ تا ۷۰۰ نفری و برای تعیین اعتبار آزمون‌ها، نمونه بیش از ۵۰۰ نفر و برای اجرای تحلیل عاملی، نمونه ۵۰۰ نفری حجم مطلوبی است (هومن، ۱۳۹۳). بر این اساس، مجموع حجم نمونه مورد نیاز برای این مطالعه، با در نظر گرفتن احتمال ریزش ۵۵۰ نفر در نظر گرفته شد. پس از کنار گذاشتن ۳۸ پرسشنامه مخدوش، داده‌های ۵۱۲ نفر شامل ۳۳۷ دختر و ۱۷۵ پسر تحلیل شد. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل نامزد بودن، مدت طول نامزدی ۴ ماه تا ۲ سال، حداقل تحصیلات دیپلم و ملاک‌های خروج طول مدت نامزدی بیش از ۲ سال، در مرحله ازدواج دوم بودن، عقد کرده بودن و داشتن بیماری روانی و جسمانی بارز و مصرف دارو بود.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج! این پرسشنامه توسط رستمی، نوایی نژاد و فرزاد در سال ۱۳۹۷، با توجه به ضرورت شناسایی الگوهای فردی و بین فردی و آسیب‌های دوره نامزدی و پیش از ازدواج و با توجه به فرهنگ متنوع ایران و کیفیت بخشی به مشاوره‌های پیش از ازدواج طراحی شد. جهت ساخت پرسشنامه ابتدا با ۱۹ مشاور و روان‌شناس متخصص در زوج و خانواده درمانگری که عضو هیات علمی دانشگاه‌های شهید بهشتی، تهران، اصفهان، شهید چمران اهواز، کردستان، بقیه الله، ایران، خوارزمی و علوم بهزیستی و توانبخشی بودند و همچنین با ۲۳ زوج در مرحله نامزد مصاحبه انجام و پس از بررسی و استخراج نتایج، ۵

1. Questionnaire Evaluation and Measurement Patterns and Premarital Injuries

مضمون اصلی در ارتباط با الگوها و آسیب‌های دوره نامزدی و پیش از ازدواج شناسایی شد؛ سپس این مضامین به تأیید مجدد مشاوران و روان‌شناسان یادشده رسید و ۱۰۵ گویه بر مبنای مضمون‌های شناسایی شده، تدوین و پرسشنامه نهایی پس از تعیین روایی محتوایی و تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی با ۷۹ گویه در مقیاس پنج ارزشی لیکرت کاملاً مخالفم = ۱، مخالفم = ۲، نه مخالفم = ۳، موافقم = ۴ و کاملاً موافقم = ۵ تهیه شد. در این پرسشنامه گویه‌های ۱۳، ۲۰، ۲۵، ۲۸، ۴۸، ۴۹، ۵۳، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۶۳، ۶۴، ۶۷، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵ و ۷۷ معکوس نمره‌گذاری می‌شود. بر اساس تحلیل عاملی اکتشافی ۷۹ گویه این پرسشنامه در ۵ عامل قرار گرفتند. عامل اول الگوهای ناکارآمد ارتباطی شامل گویه‌های ۱، ۲، ۴، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۴۶، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۷۱، ۷۲ و ۷۸ با مقدار واریانس تبیین شده ۱۰/۵۰، عامل دوم الگوهای ناکارآمد مدیریت رابطه شامل گویه‌های ۳، ۵، ۶، ۲۲، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۴۴، ۴۵، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۶۳، ۶۴، ۷۳ و ۷۷ با مقدار واریانس تبیین شده ۶/۸۴، عامل سوم نظام ارزشی زوج‌ها شامل گویه‌های ۷، ۸، ۹، ۲۸، ۲۹، ۳۲، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۵۸، ۷۴ و ۷۹ با مقدار واریانس تبیین شده ۶/۴۹، عامل چهارم ذهنیت طرحواره‌ای شامل گویه‌های ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۳۰، ۳۱، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۵۳، ۵۴، ۵۹، ۶۰، ۶۲، ۷۰، ۷۵ و ۷۶ با مقدار واریانس تبیین شده ۶/۴۳ و عامل پنجم اثرات مخرب خانواده اصلی شامل گویه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۳۶، ۳۷، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۶۱ و ۶۹ با مقدار واریانس تبیین شده ۵/۱۹ و نشان‌دهنده ۳۵/۴۷ درصد از واریانس کل پرسشنامه بودند. از ضریب آلفای کرونباخ و ضریب باز آزمایی برای بررسی پایایی یا همسانی درونی ابزار استفاده شد و پایایی پرسشنامه در عامل الگوهای ناکارآمد ارتباطی = ۰/۹۲، عامل الگوهای ناکارآمد مدیریت رابطه = ۰/۹۰، عامل نظام ارزشی زوج‌ها = ۰/۹۱، عامل ذهنیت طرحواره‌ای = ۰/۸۹ و عامل اثرات مخرب خانواده اصلی نیز = ۰/۸۷ در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بود. نتایج مربوط به آزمون-بازآزمون با فاصله ۴۵ روز نشان داد که همبستگی خوبی بین عامل‌ها وجود دارد که نشان‌دهنده ثبات نمره‌ها در طول زمان است. همبستگی نمره آزمون-بازآزمون در عامل الگوهای ناکارآمد ارتباطی = ۰/۸۶، الگوهای ناکارآمد مدیریتی = ۰/۸۷، نظام ارزشی زوج‌ها = ۰/۹۱، ذهنیت طرحواره‌ای = ۰/۸۵ و اثرات مخرب خانواده اصلی = ۰/۹۰ در سطح ۰/۰۰۱ معنادار بود. این پرسشنامه نمره کل ندارد و از طریق آن ۵ عامل یاد شده سنجش می‌شود.

شیوه اجرا. ابتدا پرسشنامه ۱۰۵ سؤالی تهیه و تنظیم و پس از آن سؤال‌هایی از طریق گوگل فرم^۱ طراحی و پیوند پاسخگویی در کانال و گروه‌های مربوط به ازدواج، پیش از ازدواج و مباحث خانواده برای مخاطبان آن قرار داده شد و در پیوست پیوند توضیحاتی در مورد نحوه پاسخگویی و

شرایط ویژه پاسخگویان ارائه و بازه زمانی جهت پاسخگویی به پرسشنامه بهمن و اسفند ۱۳۹۷ در نظر گرفته شد. پس از گذشت ۴۵ روز، پرسشنامه در مورد ۱۰۰ نفر از افرادی که در مرحله نامزدی قرار داشتند؛ اجرا شد تا امکان مطالعه در مورد ثبات نمره‌ها فراهم شود. پس از اتمام زمان در نظر گرفته شده و حد نصاب پاسخگویی، برای بررسی روایی محتوایی به شکل کمی از دو ضریب نسبت روایی محتوا^۱ و شاخص روایی محتوا^۲ و جهت ارزیابی روایی سازه‌ای از تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد و برای پایایی نیز از همسانی درونی عوامل به دست آمده یعنی آلفای کرونباخ و ضریب همبستگی آزمون-بازآزمون استفاده شد. ابتدا برای تعیین نسبت روایی محتوا از هیئت ارزیابی صاحب‌نظران و متخصصان شامل ۱۲ نفر از اساتید هیات علمی در حوزه مشاوره و روان‌شناسی ازدواج و جامعه‌شناسی خانواده درخواست شد که هر سؤال پرسشنامه را بر اساس طیف سه قسمتی ضروری است؛ مفید است ولی ضروری نیست؛ ضرورتی ندارد؛ بررسی کنند. سپس مقدار نسبت روایی محتوا بر اساس فرمول آن و طبق جدول لاوشه (۱۹۷۵) که برای ۱۲ نفر باید بیش از ۰/۵۶ باشد محاسبه و در جدول ۲ تا ۶ مقادیر نسبت روایی محتوا و نتیجه مقایسه برای هر سؤال در عامل‌های جداگانه ارائه و سپس برای تعیین شاخص روایی محتوا، سه معیار سادگی، اختصاصی بودن و وضوح در طیف لیکرتی ۴ قسمتی برای هر یک از گویه‌ها توسط متخصصان شامل ۹ نفر از اساتید هیات علمی در حوزه مشاوره و روان‌شناسی ازدواج و جامعه‌شناسی خانواده بررسی شد. امتیاز شاخص روایی محتوا به وسیله تجمیع امتیازات موافق برای هر گویه که رتبه ۳ و ۴ کسب کرده بودند؛ بر تعداد کل متخصصان محاسبه شد؛ ضمناً حد پذیرش بر اساس نمره بالای ۰/۷۹ بود. پس از کنار گذاشتن ۳۸ پرسشنامه مخدوش، داده‌های ۵۲۱ نفر با استفاده نرم افزار اسپس اس اس^۳ نسخه ۲۴ و لیزرل^۴ نسخه ۸/۸ تحلیل‌ها انجام شد.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر تعداد ۵۱۲ دختر و پسر در مرحله نامزدی از ۲۶ استان کشور شرکت داشتند که از این تعداد ۳۳۷ نفر (۶۵/۸ درصد) دختر و ۱۷۵ نفر (۳۴/۲ درصد) پسر بودند. میانگین و انحراف معیار سن دختران ۲۵/۶۴ (۴/۶۶) سال و پسران ۲۷/۰۴ (۵/۳۰) سال بود. مدرک تحصیلی ۴۵ نفر (۱۳/۴ درصد) از دختران دیپلم، ۱۹ نفر (۵/۶ درصد) کاردانی، ۱۲۱ نفر (۳۵/۹ درصد) کارشناسی، ۱۲۶ نفر (۳۷/۴ درصد) کارشناسی ارشد و ۲۶ نفر (۷/۷ درصد) دکتری و مدرک

1. Content Validity Ratio (CVR)
2. Content Validity Index (CVI)
3. Statistical Package for Social Science (SPSS)
4. Linear Structural Relations (LISREL)

تحصیلی ۱۷ نفر (۹/۷ درصد) از پسران دیپلم، ۱۱ نفر (۶/۳ درصد) کاردانی، ۶۴ نفر (۳۶/۶ درصد) کارشناسی، ۶۱ نفر (۳۴/۹ درصد) کارشناسی ارشد و ۲۲ نفر (۱۲/۶ درصد) دکتری بود. شغل ۸۹ نفر (۲۶/۴ درصد) از دختران شرکت کننده دانشجو، ۸۷ نفر (۲۵/۸ درصد) بدون شغل، ۶۴ (۱۹ درصد) آزاد، ۷۳ نفر (۲۱/۷ درصد) اداری دولتی، ۲۲ نفر (۶/۵ درصد) دبیر و ۲ نفر (۰/۶ درصد) پزشک و شغل ۳۹ نفر (۲۲/۳ درصد) از پسران شرکت کننده دانشجو، ۳۳ نفر (۱۸/۱۹ درصد) بدون شغل، ۴۶ نفر (۲۶/۳ درصد) آزاد، ۴۵ نفر (۲۵/۷ درصد) اداری دولتی و ۱۲ نفر (۶/۹ درصد) دبیری بود. ۷۳ نفر (۱۴/۳ درصد) از شرکت کنندگان نحوه نامزدی خود را انتخاب خود، ۳۰۴ نفر (۵۹/۴ درصد) آشنایی در فضای مجازی و محیط‌های اجتماعی و ۱۳۵ نفر (۲۶/۴ درصد) معرفی خانواده و دستان و میانگین و انحراف معیار طول دوره نامزدی را ۱۲/۰۴ (۶/۳۹) ماه عنوان کردند.

جدول ۱. اندازه‌های شاخص کفایت نمونه‌گیری و نتایج آزمون کروییت بارتلت

شاخص کفایت نمونه‌گیری	کروییت بارتلت	معناداری
۰/۷۸۴	۲۳۷۹۰/۱۲	۰/۰۰۱

در جدول ۱ بررسی ساختار عاملی پرسشنامه ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج با شاخص کفایت کایزر-میر-الکین و آماره آزمون (χ^2) کروییت بارتلت نشان می‌دهد که حجم نمونه برای انجام تحلیل عاملی کافی است و مفروضه تقارن رابطه متغیرهای آشکار با عوامل برقرار است.

جدول ۲. نتایج روایی محتوایی و عامل اکتشافی و تائیدی اولین عامل مربوط به الگوهای ناکارآمد ارتباطی

گویه	نسبت روایی	شاخص روایی محتوا	بارهای عاملی	خطای معیار	نسبت بحرانی	گویه	نسبت روایی	شاخص روایی محتوا	بارهای عاملی	خطای معیار	نسبت بحرانی
۱	۰/۶۶	۰/۱۸۸	۰/۶۲	۰/۳۸	۸/۵۱	۵۶	۰/۶۶	۰/۱۸۸	۰/۶۲	۰/۳۸	۸/۵۱
۲	۰/۶۶	۱	۰/۶۵	۰/۲۹	۶/۴۳	۵۷	۰/۶۶	۱	۰/۶۵	۰/۲۹	۶/۴۳
۴	۰/۸۳	۰/۱۸۸	۰/۷۲	۰/۳۰	۶/۷۸	۶۵	۰/۸۳	۰/۱۸۸	۰/۷۲	۰/۳۰	۶/۷۸
۱۸	۰/۸۳	۰/۱۸۸	۰/۷۰	۰/۱۰	۲/۲۱	۶۶	۰/۶۶	۰/۷۷	۰/۷۰	۰/۱۰	۲/۲۱
۱۹	۰/۶۶	۰/۱۸۸	۰/۸۲	۰/۸۲	۲۲/۲۱	۶۷	۰/۶۶	۰/۷۷	۰/۸۲	۰/۸۲	۲۲/۲۱
۲۰	۰/۶۶	۰/۱۸۸	۰/۷۱	۰/۴۸	۱۱/۰۱	۶۸	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۷۱	۰/۴۸	۱۱/۰۱
۲۱	۰/۸۳	۰/۱۸۸	۰/۷۳	۰/۱۶	۳/۴۰	۷۱	۰/۸۳	۱	۰/۷۳	۰/۱۶	۳/۴۰
۲۳	۰/۶۶	۰/۱۸۸	۰/۶۹	۰/۵۲	۱۲/۱۸	۷۲	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۶۹	۰/۵۲	۱۲/۱۸
۴۶	۱	۱	۰/۷۲	۰/۴۴	۹/۹۶	۷۸	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۷۲	۰/۴۴	۹/۹۶
۵۵	۰/۸۳	۱	۰/۷۴	۰/۶۰	۱۴/۵۱						

نتایج جدول ۲ بیانگر روایی محتوایی و عامل‌های اکتشافی و تائیدی عامل اول پس از حذف گویه‌ها با بار عاملی پایین است. تحلیل عوامل داده‌ها با روش چرخش متعامد منجر به قرار گرفتن ۱۹

گویه در عامل ۱ شد. در این عامل کمترین میزان اشتراک = $0/41$ متعلق به گویه ۲۳ «به نامزدم تأکید می‌کنم که به او متعهد هستم» و بیشترین میزان اشتراک = $0/82$ متعلق به گویه ۶۷ «روابطم با نامزدم رضایت بخش نیست و احساس می‌کنم او مرا درک نمی‌کند» است.

جدول ۳. نتایج روایی محتوایی و عامل اکتشافی و تأییدی دومین عامل مربوط به الگوهای ناکارآمد مدیریت رابطه

گویه	نسبت روایی محتوا	شاخص روایی محتوا	بارهای عاملی	خطای معیار	نسبت بحرانی	گویه	نسبت روایی محتوا	شاخص روایی محتوا	بارهای عاملی	خطای معیار	نسبت بحرانی
۳	۱	۱	۰/۷۳	۰/۷۱	۱۷/۷۷	۴۵	۰/۶۶	۱	۰/۶۹	۰/۶۸	۱۶/۷۸
۵	۰/۶۶	۱	۰/۸۸	۰/۵۲	۱۲/۱۷	۴۷	۰/۸۳	۱	۰/۶۹	۰/۱۴	۲/۹۷
۶	۱	۱	۰/۷۳	۰/۲۲	۴/۸۶	۴۸	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۵۹	۰/۱۶	۳/۴۲
۲۲	۰/۶۶	۱	۰/۶۸	۰/۳۲	۷/۰۷	۴۹	۰/۸۳	۱	۰/۷۰	۰/۷۵	۱۹/۱۷
۲۴	۰/۸۳	۱	۰/۷۱	۰/۴۵	۱۱/۲۱	۶۳	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۷۲	۰/۷۵	۲۰/۹۰
۲۵	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۶۵	۰/۵۲	۱۲/۰۸	۶۴	۰/۶۶	۱	۰/۶۹	۰/۳۲	۷/۰۰
۲۶	۱	۱	۰/۷۰	۰/۳۸	۷/۴۱	۷۳	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۷۴	۰/۶۱	۱۴/۵۶
۲۷	۰/۸۳	۱	۰/۶۴	۵۱	۱۱/۸۰	۷۷	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۵۶	۰/۳۵	۷/۸۱
۴۴	۰/۸۳	۱	۰/۷۲	۰/۲۳	۵/۰۲						

جدول ۳ نشان می‌دهد که پس از بررسی روایی محتوایی و عامل‌های اکتشافی و تأییدی و حذف گویه‌ها با بار عاملی پایین، پس از چرخش متعامد ۱۷ گویه در عامل ۲ قرار گرفته است. در این عامل کمترین میزان اشتراک = $0/56$ متعلق به گویه ۷۷ «بعد از بحث و مشاجره نامزدم سعی می‌کند که آشتی کند؛ انگار که هیچ اتفاقی نیفتاده است» و بیشترین میزان اشتراک = $0/74$ متعلق به گویه ۷۳ «گاهی درباره مسائل جزئی، جر و بحث‌های جدی داریم» است.

جدول ۴. نتایج روایی محتوایی و عامل اکتشافی و تأییدی سومین عامل نظام ارزشی زوجها

گویه	نسبت روایی محتوا	شاخص روایی محتوا	بارهای عاملی	خطای معیار	نسبت بحرانی	گویه	نسبت روایی محتوا	شاخص روایی محتوا	بارهای عاملی	خطای معیار	نسبت بحرانی
۷	۰/۸۳	۱	۰/۷۹	۰/۸۲	۲۲/۲۱	۴۱	۰/۸۳	۱	۰/۶۵	۰/۱۴	۳/۱۱
۸	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۶۹	۰/۲۸	۶/۱۶	۴۲	۰/۸۳	۱	۰/۶۳	۰/۲۱	۴/۶۳
۹	۰/۸۳	۱	۰/۷۳	۰/۱۲	۲/۷۳	۴۳	۱	۱	۰/۷۶	۰/۷۸	۲۰/۴۹
۲۸	۰/۶۶	۱	۰/۷۶	۰/۷۸	۲۰/۵۰	۵۸	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۷۵	۰/۲۹	۶/۵۲
۲۹	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۷۶	۰/۱۶	۳/۵۴	۷۴	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۶۹	۰/۸۲	۲۲/۲۰
۳۲	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۷۰	۰/۱۹	۴/۱۲	۷۹	۰/۶۶	۱	۰/۸۷	۰/۹۲	۲۶/۹۴

جدول ۴ نشان می‌دهد که پس از بررسی روایی محتوایی و عامل‌های اکتشافی و تائیدی و پس از حذف گویه‌ها با بار عاملی پایین، تحلیل عوامل داده‌ها با روش چرخش متعامد منجر به قرار گرفتن ۱۲ گویه در عامل ۳ شده که در این عامل کمترین میزان اشتراک برابر با $0/63$ متعلق به گویه ۴۲ «برای من مهم است که آداب و رسوم ازدواج مانند مراسم‌ها، مهریه، جهیزیه و جز آن را بجا آورم و معتقدم که پابندی به سنت‌های ازدواج در پایداری زندگی زناشویی مؤثر است» و بیشترین میزان اشتراک = $0/87$ متعلق به گویه ۷۹ «برای ازدواج همسری را ترجیح می‌دهم که مؤمن باشد؛ زیرا برای من مهم است که اعتقادات مذهبی بر زندگی زناشویی من حاکم باشد» است.

جدول ۵. نتایج روایی محتوایی و عامل اکتشافی و تائیدی چهارمین عامل مربوط به

ذهنیت طرحوارهای

نسبت گویه	نسبت روایی	شاخص روایی	بارهای عاملی	خطای معیار	نسبت گویه	نسبت روایی	شاخص روایی	بارهای عاملی	خطای معیار	نسبت گویه	نسبت روایی	شاخص روایی	بارهای عاملی	خطای معیار
۱۰	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۶۶	۰/۱۲	۳۹	۲/۴۷	۰/۱۲	۰/۶۶	۰/۱۸	۳/۷۳	۰/۱۸	۰/۶۲	۰/۱۸	۰/۱۸
۱۱	۰/۶۶	۱	۰/۶۳	۰/۴۹	۴۰	۱۰/۶۳	۰/۴۹	۰/۶۳	۰/۱۱	۲/۱۵	۰/۱۱	۰/۶۸	۰/۱۱	۰/۱۱
۱۲	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۶۷	۰/۳۹	۵۳	۸/۲۴	۰/۳۹	۰/۶۷	۰/۱۴	۲/۹۳	۰/۱۴	۰/۷۶	۰/۱۴	۰/۱۴
۱۳	۰/۶۶	۱	۰/۷۴	۰/۲۰	۵۴	۴/۱۹	۰/۲۰	۰/۷۴	۰/۶۵	۱۴/۷۸	۰/۶۵	۰/۷۱	۰/۶۵	۰/۶۵
۱۴	۰/۸۳	۱	۰/۷۳	۰/۳۵	۵۹	۷/۲۹	۰/۳۵	۰/۷۳	۰/۵۰	۱۰/۸۴	۰/۵۰	۰/۷۱	۰/۵۰	۰/۵۰
۳۰	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۷۴	۰/۱۶	۶۰	۳/۳۸	۰/۱۶	۰/۷۴	۰/۵۶	۱۲/۴۲	۰/۵۶	۰/۷۰	۰/۵۶	۰/۵۶
۳۱	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۶۸	۰/۱۶	۶۲	۳/۲۶	۰/۱۶	۰/۶۸	۰/۲۹	۵/۸۰	۰/۲۹	۰/۶۱	۰/۲۹	۰/۲۹
۳۳	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۵۶	۰/۱۷	۷۰	۳/۴۹	۰/۱۷	۰/۵۶	۰/۱۸	۳/۱۶	۰/۱۸	۰/۶۹	۰/۱۸	۰/۱۸
۳۴	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۶۰	۰/۳۴	۷۵	۷/۱۸	۰/۳۴	۰/۶۰	۰/۳۵	۵/۱۴	۰/۳۵	۰/۶۳	۰/۳۵	۰/۳۵
۳۵	۰/۶۶	۰/۸۸	۰/۶۵	۰/۴۹	۷۶	۱۰/۶۲	۰/۴۹	۰/۶۵	۰/۱۵	۳/۰۶	۰/۱۵	۰/۵۷	۰/۱۵	۰/۱۵
۳۸	۰/۸۳	۰/۸۸	۰/۶۴	۰/۶۱		۱۳/۷۳	۰/۶۱	۰/۶۴						

جدول ۵ نشان می‌دهد که پس از بررسی روایی محتوایی و عامل‌های اکتشافی و تائیدی عامل چهارم و پس از حذف گویه‌های با بار عاملی پایین بیشترین گویه‌ها در عامل ۴ قرار گرفته‌اند؛ به‌گونه‌ای که پس از چرخش متعامد ۲۱ گویه در عامل ۴ قرار گرفت. در این عامل کمترین میزان اشتراک = $0/56$ متعلق به گویه ۳۳ «برایم مهم است که پیش از ازدواج با کسب تجربیات به درک کامل‌تری از خودم ناآل شوم» و بیشترین میزان اشتراک = $0/76$ متعلق به گویه ۵۳ «زمانی که افکار و احساسات در درونم جاری می‌شوند؛ اغلب به آن‌ها آگاهی ندارم و صرفاً بعداً متوجه می‌شوم احتمالاً در حال تجربه چه حالتی بوده‌ام» است.

نتایج جدول ۷ نشان می‌دهد که شاخص‌های برازندگی از برازش قابل قبولی برخوردار است و الگوی اندازه‌گیری با داده‌های گردآوری شده برازش دارد. مقادیر شاخص‌های برازندگی نیز بیانگر برازش قابل قبول الگوی اندازه‌گیری با داده‌های گردآوری شده هستند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش پنج عامل الگوهای ناکارآمد ارتباطی، الگوهای ناکارآمد مدیریت رابطه، نظام ارزشی زوجها، ذهنیت طرحواره‌ای و اثرات مخرب خانواده اصلی از طریق تحلیل عاملی پرسشنامه ساخته شده استخراج و تأیید شد. یکی از برجسته‌ترین ویژگی‌های روابط زوجها، چرخه‌ها یا الگوهای ارتباطی است که میان زوجها شکل می‌گیرد و معمولاً با تکرار و در طول زمان تثبیت می‌شود؛ به این معنا که هنگامی که هریک از زوجها در برابر یکدیگر رفتارهایی را انجام می‌دهند و این رفتارها برای چند گاهی ادامه پیدا می‌کند؛ به‌مرور زمان الگوهای ارتباطی میان آنها شکل می‌گیرد و به رفتار آنها در برابر یکدیگر جهت می‌دهد (شاهمرادی، اعتمادی، بهرامی، فاتحی زاده و احمدی، ۱۳۹۵). ارتباط کارآمد به زن و شوهر این امکان را می‌دهد که با یکدیگر به بحث و تبادل نظر بپردازند و از نیازهای هم آگاهی یابند. روابط زوجها در واقع با هدف ارضای تمام سطوح نیازها صورت می‌گیرد؛ به همین دلیل است که شایع‌ترین مشکلی که توسط زوجها ناراضی مطرح می‌شود؛ عدم موفقیت در برقراری رابطه کارآمد توأم با درک و تعامل، ارتباط درست و اصیل است (خجسته مهر، دانیالی و شیرالی نیا، ۱۳۹۴). بر همین پایه می‌توان گفت مشکلات ارتباطی، شایع‌ترین و مخرب‌ترین مشکلات در ازدواج‌های شکست خورده است؛ چرا که الگوهای ارتباطی ناکارآمد، موجب می‌شود که مسائل مهم زندگی مشترک، حل نشده باقی بماند و منبع تعارض تکراری در بین زوجها شود (نقل از صدیقی و همکاران، ۱۳۹۵). یکی از راه‌های نگرستن به ساختار خانواده توجه به الگوی ارتباطی زوجها یعنی کانال‌های ارتباطی است که از طریق آن زن و شوهر با یکدیگر به تعامل می‌پردازند. به آن دسته از کانال‌های ارتباطی که به وفور در خانواده اتفاق می‌افتد؛ الگوهای ارتباطی گفته می‌شود و مجموعه این الگوها شبکه ارتباطی خانواده را شکل می‌دهد (عظیمی هاشمی، اعظم کاری، بیگناه و رضامنش، ۱۳۹۴).

علاوه بر آن، ناتوانی در مدیریت رابطه گاه به آشفتگی زوجها می‌انجامد و درک، تعامل، صمیمیت، آرامش و رضایت از رابطه دوتایی جای خود را به برخوردهای آزاردهنده، دعوا، درگیری، تعارض و در نهایت ناخشنودی از رابطه می‌دهد (اسمعیلی و دهدست، ۱۳۹۳). گلاسر (۲۰۰۷) نقل از قزلسفلو، جزایری، بهرامی و محمدی، ۱۳۹۶) تعارض بین زوجها را ناشی از ناهماهنگی زوجها در نوع نیازها و روش‌های ارضای آن، خود محور بودن، اختلاف در خواسته‌ها و رفتار غیرمسئولانه نسبت به روابط زناشویی تعریف می‌کند که جنبه صمیمیت عشق را مورد هدف قرار می‌دهد. پژوهش‌های زیادی

به آثار زیانبار تعارض‌های زناشویی بر سلامت جسمی و روانی زوجها اشاره کرده و همچنین نتایج نشان داده است که اگر زوجها بتوانند در ابتدای رابطه به شیوه مثبتی تعارض‌ها را مدیریت کنند و توانایی حل آن‌ها را داشته باشند؛ وجود تعارض آسیب‌های کمتری را به دنبال خواهد داشت (رجبی و همکاران، ۱۳۹۵؛ اسمعیلی و دهدست، ۱۳۹۳).

نظام ارزشی زوجها تجلی بخش عمده‌ای از نظام فرهنگی هریک از زوجها است. نقش‌های اجتماعی که بخش مهمی از عناصر سازنده نظام ارزشی زوجها هستند؛ معطوف به ارزش‌های نظام فرهنگی حاصل از تعاملات موجود و بافت فرهنگی در خانواده اصلی است؛ از این رو، زمانی که هر یک از زوجها ارزش‌ها و باورهای مشترک و مشابهی نداشته باشند؛ انتظاراتشان از یک موقعیت و به عبارت دیگر هنجارهای مورد قبولشان درباره یک امر معین به احتمال زیاد ناهماهنگ خواهد بود (صدیقی اورعی و اصغرپور ماسوله، ۱۳۸۸). در حقیقت به این دلیل که زوجها، ارزش‌های اجتماعی را به درجات متفاوتی درونی می‌کنند و ارزش‌ها نیز محصولی از قومیت، مذهب، نگرش‌ها و دیگر خرده گروه‌های متفاوت در یک جامعه هستند؛ تغییرات فردی در نظام‌های ارزشی وجود دارد؛ از این رو، می‌توان در نظر آورد زمانی که اعضای سازمان خانواده دارای تفاوت فرهنگی باشند؛ تفاوت شخصیتی نیز خواهند داشت و نگرش‌ها و طرز برخوردهای آن‌ها متفاوت خواهد بود و این امر به احتمال زیاد بر وقوع نزاع و تعارض میان آن‌ها مؤثر خواهد بود (عظیمی هاشمی و همکاران، ۱۳۹۴). به عنوان مثال مردی که صرفه جویی را ارزشمند می‌داند؛ در زندگی خانوادگی نیز گرایش به صرفه جویی دارد؛ اگر زن خانواده در این امر با او تفاوت ارزشی داشته باشد؛ عمل شوهر را خساست و او را شخصی خسیس تلقی خواهد کرد؛ این در حالی است که شوهر خود را شخصی صرفه جو و در مقابل، زن خود را دست و دل‌باز می‌داند و شخصیت زن را ولخرج ارزیابی می‌کند؛ این چنین حالت نامتعادلی در خانواده، سبب بروز واکنش‌های منفی زن و شوهر نسبت به یکدیگر می‌شود که به احتمال زیاد منجر به نزاع و به‌طور جدی و حتمی یکی از موارد عدم توافق اخلاقی اعضای خانواده زوج‌های نامزد تلقی می‌شود (صدیقی اورعی و اصغرپور ماسوله، ۱۳۸۸). افزون بر این، عدم توافق ارزشی تا اندازه زیادی ناشی از تفاوت فرهنگی و اجتماعی خانواده‌های پدری زوجها و سایر گروه‌های عضویت مانند مدارس، دانشگاه‌ها و گروه‌های همسالان و جز آن است و شرایط اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی والدین زوجها نباید به‌طور مستقل از عوامل عدم تعادل در نظام خانواده شمرده شود؛ بلکه باید در نظر داشت که این عامل از طریق عدم توافق ارزشی زوجها یا اعضای خانواده بر تفاهم میان آن‌ها تأثیر منفی می‌گذارد (عظیمی هاشمی و همکاران، ۱۳۹۴). ذهنیت طرحواره‌ای از دیگر عواملی است که در برگیرنده نیازها، تله‌ها، خلق و خوی هیجانی، خودآگاهی، سبک دلبستگی و در کل طرحواره‌های ناسازگار در هریک از زوجها و میراث دوران کودکی در تعامل بین کودک و مراقبت کننده اولیه است که هریک از آن‌ها به‌عنوان میراث

خانوادگی با خود به رابطه می‌آورد (سیمئونه-دیفرانسکو و همکاران، ۲۰۱۵). از این رو، می‌توان ادعان داشت که سبک‌های دلبستگی، تله‌های روانی و خلق و خوی هیجانی، جو هیجانی حاکم بر رابطه مادر-کودک است که در فضای بین کودک و نظام خانواده به‌عنوان خمیرمایه هیجانی شکل می‌گیرد. مثلاً شوهر یا زنی که طرحواره محرومیت هیجانی دارد؛ همواره از فقدان توجه، درک همدلانه، عدم وجود پایگاه امن، در دسترس نبودن افراد خانواده برای توجه به نیازهای عاطفی و روانی‌اش، درک نشدن، به حرف دل او گوش نکردن و عدم خود افشایی رنج می‌برد و همواره از نامزد خود شکایت دارد (امانی، ثنایی ذاکر، نظری و نامداری پژمان، ۱۳۹۰). هرچه فرد توانایی و آگاهی بیشتری از شناخت و چگونگی انتخاب و تفکیک ویژگی‌ها شخصیتی خود و هماهنگی آن‌ها با ویژگی‌ها شخصیتی طرف مقابل خود داشته باشد؛ توانایی انتخاب راهکار ارتباطی مناسب‌تر در او بیشتر تقویت می‌شود و همین انتخاب درست و مناسب زمینه ساز رضایت او را فراهم می‌آورد (رجبی و همکاران، ۱۳۹۵). شدت نیازها و لزوم برآورده کردن آن‌ها، محرک مهمی برای آمادگی ازدواج افراد و شامل نیازهای مادی نظیر نیاز جنسی و استقلال مالی از خانواده اصلی و نیازهای غیرمادی مانند نیاز به رشد شخصیتی، آرامش، همدم بودن و رشد اجتماعی است (خجسته مهر و همکاران، ۱۳۹۴).

برابر ادعای بویس، وود و فرگسون (۲۰۱۶) الگوهای رفتاری خانواده می‌تواند بر سازگاری در روابط شخصی به‌ویژه در روابط صمیمی مانند ازدواج تأثیر بگذارد. همانطور که اشاره شد؛ هریک از زوج‌های نامزد تجارب و انتظاراتی را به رابطه زناشویی می‌آورند که شاید بازمانده تجارب پیشین از خانواده اصلی‌شان باشد و این تجارب در شکل‌دهی به روابط صمیمی پس از آن و شیوه برخورد با مسائل زناشویی نقش بنیادی دارد و گاهی تعارضاتی که میان زوج‌ها رخ می‌دهد؛ حاصل تأثیر مستقیم نظام خانواده اولیه است؛ از این رو، کشمکش‌های میان یک زوج درمی‌گیرد؛ شاید از سرگیری و ادامه مشکلاتی باشد که هریک از آن‌ها در روابط میان فردی اولیه خود در خانواده اصلی تجربه کرده‌اند (عارفی، ۱۳۹۵). افزون بر آن، زمانی که والدین دارای مهارت بسنده برای ایجاد ارتباطات مناسب در محیط خانواده نباشند؛ نگرانی زیاد، انزوا و تنهایی برای آن‌ها و فرزندانشان ایجاد می‌شود (افقری، بهرامی و فاتحی زاده، ۱۳۹۵). اغلب صدمات خانواده اصلی زمانی خود را نشان می‌دهد که فرد رابطه صمیمانه خود را با دیگری شروع کند. اعمال نفوذ خانواده اصلی که به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم و اغلب ناخودآگاه است؛ می‌تواند یکی از زیربناهای جدی تعارض‌های زناشویی از شروع تا پایان هر ازدواجی باشد. طبق تجارب بالینی بیشترین موضوع‌های مشاجرات زن و شوهر ایرانی را کم و کیف رابطه آن‌ها با خویشاوندان درجه یک یا خانواده اصلی آن‌ها تشکیل می‌دهد (اسمعیلی و دهدست، ۱۳۹۴).

بر همین اساس و با توجه به اهمیت شناخت در دوره نامزدی در پژوهش حاضر پرسشنامه ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج تدوین شد و نتایج پژوهش نشان داد که این ابزار دارای روایی و اعتبار مناسب است و می‌تواند الگوها، تفاوت‌ها، مهارت‌های ارتباطی و نظام ارزشی هر یک از زوجها را شناسایی و ذهنیت‌های طحوراه‌ای آن‌ها را عیان می‌کند. بنابراین پیشنهاد می‌شود که برای تنظیم برنامه‌های آموزشی کلاس‌های پیش از ازدواج و توسعه ابزاری برای شناسایی مشکلات این دوره با توجه به ویژگی‌های فردی و بین فردی زوجها از پرسشنامه ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج که روایی و اعتبار مناسب آن در این پژوهش تأیید شد؛ استفاده شود. همچنین مشاوران و روان‌شناسان ازدواج می‌توانند در جلسه‌های مشاوره‌های پیش از ازدواج با استفاده از این ابزار نقاط تاریک شخصیتی و توانایی‌های فردی و بین فردی زوجها را شناسایی کنند تا از این طریق نقاط قوت و ضعف زوجها شناسایی و دختران و پسران جوان در آستانه ازدواج با بهبود نقاط ضعف خود انتخابی شایسته و درست برای ازدواجی پایدار داشته باشند و از سوی دیگر مشاوران و روان‌شناسان ازدواج، پس از شناسایی نقاط ضعف و قوت زوجها در آستانه ازدواج می‌توانند کلاس‌ها و دوره‌های آموزشی پیش از ازدواج را برای تقویت نقاط قوت و از بین بردن نقاط ضعف زوجها جوان برگزار کنند.

از جمله محدودیت‌های این پژوهش استفاده از نمونه‌گیری هدفمند، گردآوری داده‌ها به صورت الکترونیکی و با ایجاد پیوند و ارسال آن به گروه‌ها و کانال‌های مجازی بود که در تعمیم یافته‌ها باید جانب احتیاط رعایت شود. پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی از نمونه‌گیری تصادفی، تکمیل پرسشنامه‌ها در اتاق‌های واجد شرایط مناسب روان‌شناختی و مصاحبه به ویژه با نامزدهایی که در روابط و تعاملات خود به مشکل برخوردانده‌اند؛ استفاده کنند.

سپاسگزاری

لازم است از کلیه شرکت کنندگانی که در انجام این پژوهش با پژوهشگر همکاری کرده‌اند؛ تقدیر و سپاسگزاری شود.

مشارکت نویسندگان

این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول در رشته مشاوره خانواده است که توسط معاونت پژوهشی دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی به شماره ۹۷/۱۹۷۶ مورخ ۹۷/۶/۲۰ به تصویب رسید و همه نویسندگان این مقاله نقش یکسانی در طراحی، مفهوم سازی، روش شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی سازی نوشته داشتند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

اسدی شیشه گران، سارا، قمری کیوی، حسین، و شیخ الاسلامی، علی. (۱۳۹۵). تأثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر سبک‌های حل تعارض سازنده و غیر سازنده نامزدها. *دو فصلنامه مشاوره کاربردی*؛ ۱(۶): ۷۷-۸۸ [پیوند].

اسمعیلی، معصومه، و دهدست، کوثر. (۱۳۹۳). ارائه طرحی مفهومی از رابطه تعارض‌های دوران نامزدی (پیش از ازدواج) با رضایت زناشویی (پس از ازدواج). *فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده*؛ ۴(۲): ۴۰۵-۴۴۵ [پیوند].

افق‌ری، فاطمه، بهرامی، فاطمه، و فاتحی زاده، مریم السادات. (۱۳۹۵). بررسی آسیب‌های موجود در تعامل زوج‌ها با والدین خود بعد از ازدواج. *فصلنامه علمی پژوهشی اندیشه‌های نوین تربیتی*، ۱۲(۲): ۲۳۶-۲۰۹ [پیوند].

امانی، احمد، ثنایی ذاکر، باقر، نظری، علی محمد، و نامداری پژمان، مهدی. (۱۳۹۰). مقایسه اثربخشی دو رویکرد طرحواره‌درمانی و دل‌بستگی درمانی بر سبک‌های دل‌بستگی. *دو فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۱(۲): ۱۷۱-۱۹۱ [پیوند].

بخشایش، علیرضا، و مرتضوی، مهناز. (۱۳۸۸). رابطه رضایت جنسی، سلامت عمومی و رضایت زناشویی در زوج‌ها. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۳(۴ پیاپی ۱۲): ۷۳-۸۵ [پیوند].

پاشیب، ملیحه، سید محرمی، ایمان، محمدی، سمیه، و تاتاری، مریم. (۱۳۹۵). تأثیر مشاوره پیش از ازدواج بر انتظار ازدواج در بین دانشجویان علوم پزشکی. *مجله تنین سلامت*، ۴(۴): ۱۰-۱۵ [پیوند].
خادمی، علی، ولی پور، مریم، مراد زاده خراسانی، لاله، و نیشابوری، سیمین. (۱۳۹۳). رابطه ویژگی‌های شخصیتی با رضایت زناشویی و مؤلفه‌های آن در ازدواج. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۸(پیاپی ۳۲): ۹۵-۱۰۹ [پیوند].

خسرو جاوید، مهناز، اصلی پور، عادل، فیروز شاد، ماریا، و هدایت صفا، رضیه. (۱۳۹۴). تأثیر آموزش مهارت‌های پیش از ازدواج بر مهارت‌های ارتباطی و حل مساله در دختران. *فصلنامه طب جانباز*؛ ۷(۴): ۱۸۹-۱۹۶ [پیوند].

خجسته مهر، رضا، دانیالی، زینب، و شیرالی نیا، خدیجه. (۱۳۹۴). تجارب دانشجویان متأهل از آمادگی ازدواج: یک پژوهش کیفی. *دو فصلنامه روان‌شناسی خانواده*، ۲(۲): ۳۹-۵۰ [پیوند].
ستوده، هدایت الله، و بهاری، سیف الله. (۱۳۹۵). *آسیب شناسی خانواده*. تهران: نشر ندای آریانا

ساخت، رواسازی و اعتبارسنجی پرسشنامه‌ای برای سنجش ...

شاهمرادی، سمیه، اعتمادی، عذرا، بهرامی، فاطمه، فاتحی زاده، مریم السادات، و احمدی، سید احمد. (۱۳۹۵). مدل عامل مؤثر بر چرخه ارتباطی زوجی درخواست-کناره‌گیری. *مجله مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۱(۶ پیاپی ۲۱): ۵۶-۳۵ [پیوند].

رجبی، غلامرضا، عباسی، قدرت الله، سودانی، منصور، و اصلانی، خالد. (۱۳۹۵). اثربخشی آموزش پیش از ازدواج به شیوه برنامه آگاهی و انتخاب میان فردی بر باورهای ارتباطی دانشجویان مجرد. *مجله مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۶(۱): ۹۷-۷۹ [پیوند].

کاپوتزی، دیوید، و اشتاوفر، مارک. د. (۱۳۹۵). *مبانی مشاوره زوج‌ها، ازدواج و خانواده*. ترجمه شکوه نوایی نژاد، نادره سعادت و مهدی رستمی. تهران: نشر جنگل.

عابدین، علیرضا، فاتحی، مریم، و دهقانی، محسن. (۱۳۹۲). طراحی مقدماتی ساخت، آماده سازی و هنجاریابی مقیاس توافق سنجی پیش از ازدواج. *طرح مورد تصویب پژوهشکده خانواده دانشگاه شهید بهشتی*.

عارفی، مختار. (۱۳۹۵). پیش بین رضایت از رابطه هنگام نامزدی بر پایه ویژگی‌های شخصیتی، عوامل خانوادگی، همسانی شخصیتی و خانوادگی. *مجله مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۶(۲ پیاپی ۲۲): ۱۰۶-۸۷ [پیوند].

عظیمی هاشمی، مژگان، اعظم کاری، فائزه، بیگناه، معصومه، و رضامنش، فاطمه. (۱۳۹۴). ارزش‌ها، نگرش‌ها و الگوهای کنش جوانان در خصوص همسرگزینی و روابط پیش از ازدواج. *راهبرد فرهنگ*، ۸(۳): ۲۱۲-۱۷۹ [پیوند].

علوی، خدیجه، اصغری مقدم، محمدعلی، رحیمی نژاد، عباس، و فراهانی، حجت اله. (۱۳۹۶). ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس تجربه زمانی لذت در دانشجویان دانشگاه. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۱۱(۴ پیاپی ۴۴): ۶۱۵-۵۹۷ [پیوند].

صدیقی اورعی، غلامرضا، و اصغریور ماسوله، احمدرضا. (۱۳۸۸). عدم توافق ارزشی و تأثیر آن بر ناسازگاری زوجها در مشهد. *مطالعات اجتماعی ایران*، ۳(۷): ۸۵-۶۴ [پیوند].

صدیقی، سعیده، مکوند حسینی، شاهرخ، و قنبری هاشم آبادی، بهرام علی. (۱۳۹۵). اثربخشی گروه درمانی تحلیل رفتار متقابل بر بهبود الگوهای ارتباطی زوجین. *دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، ۱۷(۳): ۴۴-۳۶ [پیوند].

قرلسفلو، مهدی، جزایری، رضوان السادات، بهرامی، فاطمه، و محمدی، رحمت الله. (۱۳۹۶). شناسایی عوامل مؤثر بر تعهد زناشویی از نظر زوج‌های ایرانی (یک مطالعه کیفی). *فصلنامه پژوهش‌های مشاوره*، ۱۶(۳): ۲۶-۱ [پیوند].

میر محمدصادقی، مهدی. (۱۳۹۳). *ازدواج، آموزش پیش از ازدواج*. جلد هفتم، اصفهان: انتشارات سازمان بهزیستی کشور؛ معاونت امور فرهنگی و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی. ۷۳-۴۴. هومن، حیدر علی. (۱۳۹۳). *تحلیل داده‌های چند متغیری در پژوهش رفتاری*. تهران: نشر پیک فرهنگ.

References

- Boyce, Ch., Wood, A.M., & Ferguson, E. (2016). For better or for worse: The moderating effects of personality on the marriage-life satisfaction link. *Personality and Individual Differences*, 97(4): 61-66 [Link].
- Gottman, J. M., & Gottman, J. S. (2015). *10 Principles for doing effective couples therapy* (Norton series on interpersonal neurobiology). New York: Norton. pp: 38-57.
- Helms, S. W., Sullivan, T. M., Corona, R., & Taylor, K. A. (2013). Adolescent's recognition of potential positive and negative outcomes in risky dating situations. *Journal of Interpersonal Violence*, 28(15): 3084-3106 [Link].
- Moeti, B., Koloï-Keaikitse, S., & Mokgolodi, H.L. (2017). Married women's lived experiences on the value of traditional premarital counseling "Go Laya" on marital stability in Botswana. *The Family Journal*, 25(3): 117-135 [Link].
- Riles, G. (2016). *Premarital vs. no premarital counseling: Determining marital satisfaction relationships in African American marriages*. Capella University, ProQuest Dissertations Publishing, 10076346.
- Simeone-DiFrancesco C., Roediger E., & Stevens B.A. (2015). *Schema therapy with couples a practitioner's guide to healing relationships*. John Wiley & Sons, Ltd.
- Parrott, L., & Parrott, L. (2016). *Saving Your Marriage before It Starts (SYMBIS): Seven Questions to Ask Before and After You Marry*. Publisher: Zondervan: New, Expanded edition. 6-109.
- Poley, J.M. (2011). *A pre-marriage proposal: Getting ready for marriage-an Adlerian design*. In partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Adlerian Counseling and Psychotherapy, pp: 2-25.

پرسشنامه ارزیابی و سنجش الگوها و آسیب‌های پیش از ازدواج

سؤال

کاملاً مخالفم	مخالفم	نه موافق نه مخالف	موافقم	کاملاً موافقم	سؤال
۵	۴	۳	۲	۱	۱. من و نامزد من احساس می‌کنیم که یکدیگر را در موقعیت‌های مختلف درک می‌کنیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲. در مورد ترس‌ها و دل‌نگرانی‌هایم با نامزد من صحبت می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳. از نحوه تصمیم‌گیری‌ها در مورد چگونگی حل و فصل اختلافات بسیار خشنود هستم.
۵	۴	۳	۲	۱	۴. من عشقم را به نامزد من نشان می‌دهم و به او می‌گویم که «دوستت دارم».
۵	۴	۳	۲	۱	۵. در تکالیفی که باید انجام شوند؛ به اندازه برابر کمک می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۶. علاقه‌مندم که زمانی را با دوستان مشترکمان بگذرانیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۷. مذهب به انسان کمک می‌کند که توازن و ثبات را در رفتار خویش حفظ کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۸. برای ازدواج همسری را ترجیح می‌دهم که همشهری من باشد؛ زیرا برای من مهم است که در زندگی زناشویی درگیر فرهنگ‌های ناآشنای اقوام دیگر نشوم.
۵	۴	۳	۲	۱	۹. نسبت به آداب و رسوم و آئین‌های ازدواج فرهنگ خانواده خود و فرهنگ نامزد من آگاهی دارم و به آن احترام می‌گذارم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۰. تا چه میزان اصرار دارید که در تصمیم‌گیری‌های بزرگ و کوچک زندگی استقلال رأی داشته باشید و بر وفق مراد خود عمل کنید.

ساخت، رواسازی و اعتبارسنجی پرسشنامه‌ای برای سنجش ...

۵	۴	۳	۲	۱	۱۱. به‌طور کلی، کسی نبوده است که به من عاطفه محبت و صداقت نشان دهد.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۲. به نظر من خیلی خودم را وقف دیگران می‌کنم و به اندازه کافی به خودم نمی‌رسم.
۱	۲	۳	۴	۵	۱۳. هرگاه سعی می‌کنم نقش خودم را در یک مشکل تحلیل کنم؛ گیج می‌شوم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۴. اگر لازم باشد؛ می‌توانم با تأمل و تفکر درباره خودم به‌وضوح احساسات و عقایدی را که زیربنای رفتارهای گذشتم بوده‌اند؛ درک نمایم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۵. در خانواده من اختلافات و کشمکش‌ها هرگز حل نمی‌شد.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۶. در خانواده ما بیان بعضی احساس‌ها (بغل کرد، ابراز علاقه) مجاز نبود.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۷. اعضای خانواده‌ام اکثر نظرات و احساس‌های مرا نادیده می‌گرفتند و یا از آن‌ها انتقاد می‌کردند.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۸. من و نامزدم احساساتمان را نسبت به یکدیگر ابراز می‌کنیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۹. از میزان ابراز عشق و محبت از سوی نامزدم راضی هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۰. من در مورد وقایع آینده با نامزدم صحبت می‌کنم از قبیل نحوه و زمان برگزاری مراسم ازدواج، انتخاب محل سکونت، بچه‌دار شدن، سالگردهای مهم، برنامه‌های تفریحی و...
۵	۴	۳	۲	۱	۲۱. هیچ یک از ما (من و نامزدم) بعد از بحث و گفتگو به جایی نمی‌رسیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۲. وقتی که اشتباهی می‌کنم بدون اینکه دنبال مقصر بگردم؛ اشتباهم را می‌پذیرم و عذرخواهی می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۳. به نامزدم تأکید می‌کنم که به او متعهد هستم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۴. من از وظایفم شانه خالی نمی‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۵. در برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌های مالی مشکل داریم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۶. من برای دوستان و بستگان مشترکمان اهمیت قائلم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۷. من و نامزدم نسبت به حریم‌های خصوصی یکدیگر احترام متقابل قائلم.
۱	۲	۳	۴	۵	۲۸. انسان باید قلبش پاک باشد؛ انجام فرایض مذهبی شرط نیست.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۹. اگر نقاط ضعف نامزدم را به او یادآوری کنم او را تغییر خواهد داد.

سؤال

بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم
------------	------	-------	----	----------

۵	۴	۳	۲	۱	۳۰. تا چه میزان تمایل دارید؛ آنچه را که می‌خواهید بدون توجه به دخالت‌ها و فشارهای نامزدتان حتماً انجام رسانید.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۱. تا چه اندازه به دنبال وقت‌های سرگرم‌کننده و موقعیت‌های شادی بخش از قبیل جشن‌ها، مهمانی‌ها، مراسم سرگرم‌کننده، بازی و ... هستید.

سؤال

کاملاً مخالفم	مخالفم	نه موافق نه مخالف	موافقم	کاملاً موافقم
---------------	--------	-------------------	--------	---------------

۵	۴	۳	۲	۱	۳۲. نامزدم باید همیشه من را خوشحال کند و همیشه شاد و بشاش و شوخ طبع باشد.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۳. برایم مهم است که پیش از ازدواج با کسب تجربیات به درک کامل‌تری از خودم نائل شوم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۴. احساساتم را برای خودم نگه می‌دارم و آن‌ها را ابراز نمی‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۵. قادر نیستم از والدینم جدا شوم؛ کاری که تمام هم سن و سال‌هایم انجام می‌دهند.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۶. اعضای خانواده من به‌ندرت مسئولیت رفتار خود را قبول می‌کردند.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۷. خانواده‌ام مدام تهدید می‌کنند که اگر طبق میل آن‌ها رفتار نکنم دست از حمایتم برمی‌دارند.
۵	۴	۳	۲	۱	۳۸. من به افراد نزدیک خودم خیلی وابسته‌ام چون می‌ترسم مرا ترک کنند.

سؤال

بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم
------------	------	-------	----	----------

۵	۴	۳	۲	۱	۳۹. مسائلی مثل پس‌انداز، مخارج زندگی و ازدواج، تهیه مسکن، آینده شغلی و ... تا چه اندازه ذهن شما را به خود مشغول کرده است.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۰. چه مقدار نیاز دارید که نامزدتان شما را پذیرفته و دوستان بدارد.

سؤال

کاملاً مخالفم	مخالفم	نه موافق نه مخالف	موافقم	کاملاً موافقم	
۵	۴	۳	۲	۱	۴۱. من انتظار ندارم که نامزد من آن گونه که من دوست دارم؛ بتواند خودش را عوض کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۲. برای من مهم است که آداب و رسوم ازدواج (مراسم‌ها، مهریه، جهیزیه و ...) را به جا آورم. من معتقدم که پایبندی به سنت‌های ازدواج در پایداری زندگی زناشویی مؤثر است.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۳. اعتقادات دینی آرامش روانی ایجاد می‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۴. از نظر اخلاقی صحیح نیست که وارد حریم خصوصی یکدیگر شویم.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۵. من و نامزد من در خصوص چگونگی تقسیم وظایف، نحوه همکاری و برنامه‌ریزی برای زندگی مشترکمان توافق داریم و کارهایی را که باید انجام دهیم را عادلانه تقسیم کنیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۶. به نامزد من نشان می‌دهم که چقدر برای من اهمیت دارد.
۵	۴	۳	۲	۱	۴۷. من مسئولیت‌های مربوط به منزل را انجام می‌دهم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۸. من باید از تمام گذشته نامزد من خیر داشته باشم.
۱	۲	۳	۴	۵	۴۹. گاهی وقت‌ها فکر می‌کنم کشمکش‌های بین من و نامزد من همچنان ادامه خواهد داشت و پایانی ندارد.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۰. خانواده‌ام بیش از حد امر و نهی می‌کنند و جای من تصمیم می‌گیرند.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۱. جو خانواده‌ام منفی و سرد بود.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۲. خانواده ما معتقد بود که سایر مردم معمولاً از ما سوء استفاده می‌کنند.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۳. زمانی که افکار و احساسات در درونم جاری می‌شوند؛ اغلب به آن‌ها آگاهی ندارم و صرفاً بعداً متوجه می‌شوم احتمالاً در حال تجربه چه حالتی بوده‌ام.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۴. نسبت به انگیزه‌های دیگران سوءظن شدید دارم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۵. من و نامزد من سعی می‌کنیم در مورد مشکلات ایجاد شده بحث و گفتگو کنیم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۶. ترجیح می‌دهم نامزد مرا ترک کند تا اینکه بفهمد من واقعاً کی هستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۵۷. ترجیح می‌دهم نامزد من به جای اینکه مرا دقیق و کامل بشناسد؛ ذهنیت مثبتی نسبت به من داشته باشد.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۸. نامزد من باید نیازهای مرا در همه مسائل زندگی برآورده کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۵۹. احساس می‌کنم نمی‌توانم به تنهایی از پس کارهای زندگی روزمره‌ام بربیایم.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۰. اغلب فکر می‌کنم؛ چیزی را که من تجربه کرده‌ام در مقایسه با چیزهایی که دیگران تجربه کرده‌اند؛ به مراتب بدتر است.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۱. در خانواده ما کسی به احساسات سایر اعضای خانواده اعتنایی نمی‌کرد.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۲. با تفکر عمیق درباره خودم، کشف کرده‌ام واقعاً در زندگی چه می‌خواهم و چطور ممکن است؛ به آن برسیم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۳. از نحوه ایفای نقش و مسئولیت خود و همسر من راضی نیستم.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۴. وقتی نامزد من سعی می‌کند بحثی را شروع کند؛ من سعی می‌کنم از بحث کردن اجتناب کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۵. به سؤال‌های نامزد من در مورد خودم، صادقانه و کامل جواب می‌دهم.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۶. من معتقدم که احترام متقابل، کمک به یکدیگر و علائق مشترک زن و شوهر، از مهم‌ترین عوامل موفقیت در زندگی زناشویی است.
۱	۲	۳	۴	۵	۶۷. روابط من با نامزد من رضایت بخش نیست و احساس می‌کنم وی مرا درک نمی‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۸. وقتی با نامزد من راجع به مسائل جدی رابطه‌مان حرف می‌زنم؛ حس می‌کنم دارم نقش بازی می‌کنم و واقعاً خودم نیستم.
۵	۴	۳	۲	۱	۶۹. بیان نظرات من در خانواده سخت و دشوار بود.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۰. من هیچ‌کس را با تغییر شیوه تفکر من درباره موقعیتی که در آن هستم کنترل نمی‌کنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۱. من دوست دارم گفتگوهای مکرری درباره رابطه‌مان داشته باشیم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۲. من به صحبت‌های نامزد من گوش می‌دهم و تلاش می‌کنم قضاوت نکنم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۳. گاهی وقت‌ها درباره مسائل جزئی، جر و بحث‌های جدی داریم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۴. من و نامزد من به خاطر اعتقادات مذهبی‌مان احساس محدودیت می‌کنیم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۵. وقتی با یک موفقیت پراسترس روبرو می‌شوم؛ خودم را و او می‌دارم به شکلی درباره آن فکر نمایم که کمک کند آرامش را حفظ کنیم.
۵	۴	۳	۲	۱	۷۶. من مایلیم که پیوستگی با والدین خود را، به مانند شرایط پیش از ازدواج در زندگی زناشویی ادامه دهیم.
۱	۲	۳	۴	۵	۷۷. بعد از بحث و مشاجره نامزد من سعی می‌کند که آشتی کند؛ انگار که هیچ اتفاقی نیفتاده است.
۵	۴	۳	۲	۱	۷۸. نمی‌توانم بپذیرم که نامزد من با من موافق نیست.
۵	۴	۳	۲	۱	۷۹. برای ازدواج همسری را ترجیح می‌دهم که مؤمن باشد؛ زیرا برای من مهم است که اعتقادات مذهبی بر زندگی زناشویی من حاکم باشد.